

Testvérbarátaim!

Hálát adok a mennyei Atyának, hogy **a piarista és a Bokor-nagycsalád együtt** emlékezik és ünnepel most az Eucharishtiában. Gyurka bácsink nagyon pap, piarista és tanár volt. Egyszer arról is beszélgettünk velem, hogy nem a tanári sajátosságok egyike-e az, hogy a görög *metanoia* (tudatátalakítás) fogalmát emelte ki, és nem a Jézushoz anyanyelvileg közelebb álló *tesuvah* (hazatérés, visszatérés) szavát. Azzal bújt ki a kérdés alól, hogy „nagyjából ugyanaz a kettő”. Piarista volt olyannyira, hogy amikor 1973-ban életem nagy döntésében őrlődtem, akkor ő, a lelkipásztor, kihez is küldött további beszélgetésre, mint piarista rendtársához, Kállai Emil atyához. A most együtt ünneplő két nagy családból én a Bokorhoz tartozom, és így magunkról szólok, de nemcsak magunknak.

Három sajátosságunkat szeretném kiemelni, az égő és el nem égő csipkebokrot ábrázoló Bokor-logónkra emlékeztetve.

1. A Bokor feltűnő jelenség

Olyan sajátosságaink vannak, amelyek által erősen különbözünk más mozgalmaktól. Oly korban született a Bokor, amikor kimondott IGEN mellett, amelyet a történeti Jézus személyére és ügyére mondtunk, sokirányú NEM-et is kellett mondanunk. A nyolcvanas évek elején többször jártunk Lékai bíborosnál, s egyik alkalommal azt mondta: „Maguk annyira hangsúlyozzák a szeretetet, hogy az már eretnecség.” Azt mondtuk, lelke rajta, és nem hallgattunk rá. Inkább hallgattunk a piarista Sík Sándorra, aki ennek ellenkezőjét mondta: „Szent, aki hősies fokon gyakorolja a szeretetet.”

Pisztrángtermészetűek vagyunk. Ez nem dicsőség, nem érdem, ez a mi sorsunk. *Szemben úszunk az árral.* A jézusi elköteleződés az ettől idegen, az ezzel szemben álló dolgokkal szükségképpen szembeállít bennünket. Hogy jól értsétek, amit gondolok, két nagy embert idézek. Az egyik a négy és fél éves Fanni unokám: „Anyá, ha te azt mondd nem, akkor DE!” Közismertebb a másik nagy ember, Babits Mihály, aki az írástudók dolgairól elmélkedve írta: „Mert semmi vagy, ha nem vagy ellenállás!” Ellenállás, nem magáért az ellenállásért, hanem a valakinek, valaminek való elköteleződés következményeként. Pisztrángtermészetünk másik eleme, hogy *törekszünk a tiszta forrás felé.* Ezért kiemelt szellemi életre törekszünk, igyekeztünk megismerni és megvitatni a Jézus üzenetének jobb megértését szolgáló szakirodalmat. Ez is feltűnő egy olyan egyházi közegben, amelyben a fizetett teológusok és a papság dolga a teológia ismerete és a kinyilatkoztatás magyarázata.

2. A Bokor kapcsolatokra épülő jelenség

Jelen szorgalmi évünket **a kapcsolat** jegyében éltük és éljük. Személyes testvérbarátságainkban élünk, ez a mi erőnk. Akkor is így van ez, ha hihetetlen sokféleség a mi jellemzőnk. Gyurka bácsi olyannak akart nevelni bennünket, hogy tanítványból tanítókká legyünk, vezetettekből kisközösség-vezetőkkel váljunk. Karmesterképző volt ez. Nagyon meg is szenvedte, amikor egy-egy fontos kérdésben nem tudtunk összbokros szinten egységes eredményre jutni. Karmestereket nevelt, és karmesterekből szeretett volna kórust csinálni. Nem ment. Ezért is erősödött fel a mi belső kapcsolataink két fontos szempontja, **az érvelés és az ima.** Az egymásra figyelő érvelés és az Istenre figyelő ima a titka annak, hogy sokféleségünk ellenére testvérbaráti kapcsolatainkban tudjunk élni.

Egy pap ismerősöm rám kérdezett: „Hallom, te bulányista vagy, Bulányi követője.” Tisztáztuk, hogy **a Bokor nem Bulányi követője, hanem Jézusé.** Mi pedig **Bulányi atya mellett állók vagyunk.** Mellette állók... Hogy világos legyen, mit értek ezen, mondok egy példát. Az ötvenes években a román kultúrpolitika azzal akarta megölni a romániai magyar irodalmat, hogy akkori fejét, Tamási Áront *damnatio memoriae*-re ítélte: sem tőle, sem róla

nem jelenhetett meg semmi. Le akarták fejezni a magyar szellemi életet. Jött azonban Sütő András és később néhány társa, akik nem követői voltak Tamásinak, hanem mellé álló társai. Elkezdtek megismertetni Tamási Áront, ahol és ahogyan lehetett. Amilyen mértékben terjedt a róla szóló ismeret, olyan mértékben kezdett **olvadni a jég** Tamási körül. Az is tény, hogy ő sem érthette meg a jég teljes felolvadását... Legyen ez üzenet és feladat számunkra: a piarista és a Bokor-nagycsalád számára, Gyurka bácsi személyére vonatkozóan.

Külső kapcsolatainkat illetően legyen világos mindenki számára a mi törekvésünk: **elvfeladás nélkül** és elveinkből adódóan szeretnénk kezét fogni mindenkivel. **Elveink megvállásának** határozottsága, reméljük, nem tévesztődik össze a gőg bűnével.

3. A Bokor küldetést jelent

Egy ilyen világban, ahol rendre előkerülnek az erőszak megnyilvánulásai, vagy annak veszélyei, ott kötelesség **a hitvallásunk** kifejezése. Napjaink halálbüntetést, katonaságot és bevándorlást érintő hullámvásában ki kellett fejeznünk, ha csak három bővített mondatban is, a mi Jézusra figyelő szemléletünket, amely szerint mi csak az **erőszakmentes megoldásokban reménykedünk**.

Egy ilyen világban, ahol a pénzügyi hatalmak rabszolgarohanásba sodorják az embereket, a gazdagokat a holnap elbizonytalanításával, a szegényeket közüzemi kiszolgáltatottságukkal, ott hitvallást kell tennünk arról, hogy **Jézus Istene adásban szerető Isten**. Tudjuk, hogy szegények mindig lesznek körülöttünk, de azt is valljuk, hogy az élet ránk eső kis zugában az adásainknak működniük kell. Nem csupán kiemelkedő időszakban (pl. most Kárpátalja), hanem a mindennapjainkban, minden évben. Létkérdés ez a tettekben megnyilvánuló adásunk, mert **ez teszi hitelessé** a szeretetről szóló szavainkat.

Egy ilyen világban, amely arra torzult, hogy az egyszemélyes és önző rendszerekre törekszik az emberek hatékonyabb kiszolgálása érdekében, nekünk hitvallást kell tennünk **a jézusi szolgálat** mellett. Tesszük ezt **a családra**, nagycsaládra kimondott IGEN-ünkkel. De tesszük ezt **a kisközösségek** egybeszeretésének szolgálatával is. Amikor a pénzimádó és pénzzel kényszerített környezetben egymás és környezetünk szolgálatára törekszünk, ez bokros küldetésünk teljesítése.

Mindannyian tudjuk, hogy **eszményeinket sajnos nem tudjuk eszményien teljesíteni**. Legyen ez biztatás arra, hogy **a szerénység** erényét gyakoroljuk. Legyen ez biztatás arra, hogy **bűnbánatra** építsük további fejlődésünket.

Befejezésül egy emléket idézek fel egyik soproni Bokor Nagytáborunkról. Gyurka bácsi belém karolt, és azt mondta: „Közel négyszáz ember van itt. Valami nagyon mélyet, valami nagyon komolyat kell itt mondani.” Most azt válaszolom: Drága Gyurka bácsi, néha az is kell, hogy szívéből szóljon az ember. Ámen.

Király Ignác beszéde elhangzott 2015. június 6-án
a Duna-parti Piarista Kápolnában,
Bulányi György halálának 5. évfordulós emléknapján
a szentmisében.